

Aanbevelingen mentorschap

Vastgesteld door het LOK op 26 april 2004

Gepubliceerd op 1 juni 2004

Aangevuld op 27 november 2008

Aangevuld op 17 december 2009

Aangevuld op 15 december 2010

Aangevuld op 26 mei 2011

Aangevuld op 26 oktober 2011

Aangevuld op 1 oktober 2012

[Aangevuld op 30 mei 2013](#)

A	Aanbevelingen betreffende het instellen van mentorschap.....	2
B	Aanbevelingen omtrent de taken van de mentor.....	3
C	Aanbevelingen omtrent kosten en beloning van de mentor	4
D	Aanbeveling overgangsrecht bij op 1 mei 2007 lopende mentorschappen.....	8

Inleiding

Het LOVCK (Landelijk Overleg Voorzitters Civiele en Kantonsectoren) heeft de volgende aanbevelingen gedaan aan kantonrechters belast met de behandeling van mentorschapszaken. Voorstellen voor aanbevelingen doet de commissie Bewind en Familie, ingesteld door de voorganger van het LOVCK, het Landelijk Overleg Kantonsectorvoorzitters (LOK). Deze commissie B&F is belast met advisering op die terreinen aan het LOVCK, mede met het oog op gewenste uniformering in de rechtstoepassing binnen de verschillende sectoren. De commissie is aanspreekpunt voor kantonrechters voor vragen op haar werkgebied.

Deze aanbevelingen strekken landelijk tot uitgangspunt, waarvan in bijzondere gevallen kan worden afgeweken. Het LOVCK zal het uitwisselen van ervaringen met deze aanbevelingen tussen de verschillende kantonsectoren stimuleren.

Met deze aanbevelingen zijn de vragen die in de praktijk rond mentorschap kunnen rijzen niet uitputtend behandeld. De aanbevelingen worden periodiek geëvalueerd worden en aan de hand van de bevindingen zo nodig worden aangevuld of bijgesteld.

Het LOK, voorganger van het LOVCK, heeft op 16 april 2007 ingestemd met de aanbeveling plus toelichting omtrent het overgangsrecht voor o.a. lopende mentorschappen. Deze aanbeveling is gemaakt met het oog op inwerkingtreding per 1 mei 2007 van de Wet van 22 november 2006, Stb 2006,589 (Wet herschikking), en heeft een plaats gekregen als onderdeel D.

Voor het eerst per 1 januari 2008 worden de tarieven voor de beloning jaarlijks geïndexeerd conform de aanpassing van de beloning van beschermingsbewindvoerders. Daarbij vindt in de even jaren afronding af naar boven plaats, en in de oneven jaren een afronding naar beneden. Aan het slot van de toelichting op onderdeel C staat nu ook het aldus vastgestelde bedrag vermeld van deze vergoeding. Naast een tarief voor familieleden en vrijwilligers is ook een tarief voor professionele mentoren opgenomen.

A Aanbevelingen betreffende het instellen van mentorschap

1. Er wordt slechts één keer griffierecht geheven wanneer in hetzelfde verzoekschrift zowel bewind als mentorschap wordt gevraagd. Datzelfde geldt wanneer in één verzoekschrift mentorschap ten behoeve van twee echtelieden of daarmee gelijk te stellen partners wordt gevraagd.
2. Uitgangspunt is dat de betrokkene, zo nodig op zijn verblijfplaats, wordt gehoord. De kantonrechter vergewist zich van de noodzaak van het instellen van mentorschap, bij voorkeur mede op basis van een deskundigenverklaring.
3. Stukken waaruit de medische situatie van betrokkene kan blijken, zoals bijvoorbeeld de CIZ-indicatie, die als bijlage bij een verzoekschrift tot curatele, bewind of mentorschap zijn gevoegd, worden niet doorgestuurd naar de belanghebbenden in de zin van art. 798 Rv. De belanghebbenden worden wel op de hoogte gesteld van het feit dat medische stukken in het dossier aanwezig zijn. Indien de betrokkene geen toestemming heeft gegeven of wilsonbekwaam is en de belanghebbende aangeeft dat hij een bijzonder belang heeft om de medische stukken in te zien, neemt de kantonrechter een beslissing over het al dan niet verstrekken van deze stukken aan de belanghebbende. Daarbij zal het belang van belanghebbende op een eerlijk proces worden afgewogen tegen het belang van betrokkene op bescherming van zijn privacy.
4. Desgevraagd bestaat tegen benoeming van twee mentoren uit de familiekring geen bezwaar, tenzij de kantonrechter blijkt dat het belang van betrokkene zich daartegen verzet.
5. Bij voorkeur wordt een bewindvoerder belast met het beheer van het Persoonsgebonden Budget (PGB). De werkzaamheden betreffen voornamelijk het selecteren van aanbieders waarbij de kosten een voorname rol spelen; het sluiten van contracten; het toezien op de correcte levering van de zorg en het betaalbaar stellen van de declaraties. Deze taken vallen voornamelijk in het domein van de bewindvoerder. Dat neemt niet weg dat het de kantonrechter in specifieke gevallen vrijstaat een mentor met het beheer van het PGB te belasten.

Toelichting

Voorop gesteld wordt dat het instellen van mentorschap geen vanzelfsprekendheid behoort te zijn, als een min of meer logisch complement van een onderbewindstelling. Voor geneeskundige behandelingen van wilsonbekwamen voorziet art. 7:465 lid 3 BW, bij afwezigheid van een curator, mentor of schriftelijk gemachtigde, in vertegenwoordigingsbevoegdheid van partner, ouders, kinderen, broers en zussen.

Voor benoeming van een mentor kan met name goede grond zijn indien er geen familie is, of onenigheid binnen de familie leidt tot problemen bij de hulpverlening. Het mentorschap beoogt immers een gestructureerde mogelijkheid te bieden voor de behartiging van belangen van meerderjarigen. Voor een zware toets is minder reden indien het daadwerkelijk om een eigen verzoek van betrokkene gaat.

Nu de kantonrechter sedert 1 mei 2007 bevoegd is in curatele-zaken, kan beter de meest proportionele maatregel worden getroffen (zie bij voorbeeld art. 1:451 leden 3 en 4 BW). Zo nodig kan een tijdelijk mentor worden benoemd (art. 1:452 lid 2 BW).

Laatstgenoemd wetsartikel geeft in de leden 3, 4 en 5 een rangregeling aan voor de te benoemen mentor, en in lid 6 een negatieve lijst.

In de praktijk komt het veelvuldig voor dat men binnen de familie de taken van bewindvoering en mentorschap verdeelt, en dus bewust wil afwijken van het vijfde lid. Met name binnen familieverhoudingen is dit geen bezwaar.

Evenmin bestaat bezwaar tegen het benoemen van twee mentoren uit de familie (inclusief aanverwanten als stiefkinderen).

De wettekst staat hieraan niet in de weg en de Hoge Raad had ook geen bezwaar tegen benoeming van twee curatoren in het geval van ouders, die op die wijze inhoud wilden geven aan hun gezamenlijke zorg en verantwoordelijkheid (HR 1 december 2000, NJ 2001,390).

Omdat – anders dan voorheen – in deze tijd van gefinancierde thuiszorg - de vraag naar beloning van mentoren uit de familiekring en van vrijwilligers sterk is toegenomen, worden daarvoor thans ook tarieven aanbevolen.

Het is strijdig met art. 1:452 lid 6 onder d BW als een *professionele* mentor een persoonsgebonden budget laten beheren in het geval de gefinancierde zorg door de mentor zelf wordt verleend. In dat geval zou door vermenging van de rollen van opdrachtgever (de mentor is wettelijk vertegenwoordiger van rechthebbende) en opdrachtnemer (zorgverlener) adequaat toezicht op een goede taakvervulling van de zorgverlener ontbreken.

Voor *familiementoren* kan dit Andes liggen daar niet ongebruikelijk is dat zij de zorg reeds verlenen waarvoor het budget is toegekend.

B Aanbevelingen omtrent de taken van de mentor

De mentor is geen eerstelijns hulpverlener, maar een regisseur van de zorg voor de betrokkene, die pas in deze rol in actie komt wanneer dat nodig is. De mentor stelt, bij voorbeeld, het zorgplan vast, maar de uitvoering van de zorg behoort niet tot de taken van de mentor.

1. Bij zijn taakvervulling dient de mentor de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en culturele achtergrond van de betrokkene tot richtsnoer te nemen; de kantonrechter vergewist zich van de bereidheid van de mentor daartoe alvorens deze te benoemen. Wensen neergelegd in een aan de mentor bekend gemaakt codicil of levenstestament van de betrokkene vormen in beginsel richtsnoer bij zijn functievervulling.
2. De kantonrechter vraagt op door hem te bepalen tijdstippen een kort schriftelijk verslag van mentoren, zulks mede ter beoordeling van de noodzaak het mentorschap in stand te laten.

Toelichting

Tijdens het mentorschap is de betrokkene handelingsonbevoegd in aangelegenheden betreffende zijn verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding, aldus art. 1:453 lid 1 BW. De mentor bewaakt de niet-vermogensrechtelijke belangen van betrokkene, maar die omschrijving geeft weinig concrete steun bij de soms ingrijpende beslissingen die een mentor kan of moet nemen bij, bij voorbeeld, de keuze van de woonvorm, behandelplannen, medische behandelingen of het staken daarvan, toelaten van relaties etc.

Enerzijds moet de mentor ingevolge art. 1:454 lid 1 BW de betrokkene zoveel mogelijk bij zijn taak betrekken en bevorderen dat hij zoveel mogelijk zelfstandig (rechts-) handelingen verricht (zie ook art. 1:453 lid 2 BW), maar anderzijds moet hij ingrijpen wanneer hij van mening is dat een bepaalde situatie niet wenselijk is voor betrokkene en deze niet in staat is tot redelijke waardering van zijn belangen.

Artikel 1:453 lid 5 BW geeft een illustratie van de verhouding tussen mentor en betrokkene.

Omdat de mentor een vertegenwoordigende rol heeft, dient hij zoveel mogelijk te handelen overeenkomstig de geloofsovertuiging of levensbeschouwing van de betrokkene.

De mentor behoeft voor zijn taakuitoefening geen machtiging van de kantonrechter; slechts in het geval van art. 1:456 BW wordt het aan de mentor zelf overgelaten om een verzoek om machtiging te doen. Dit staat er niet aan in de weg dat de mentor de kantonrechter kan raadplegen in aangelegenheden van ingrijpende aard.

Het noodzakelijkheidsbeginsel brengt mee dat het mentorschap niet langer moet duren dan noodzakelijk is. Soms zal uit de deskundigenverklaring blijken dat opheffing niet aan de orde zal komen. Toch kan er ook dan reden zijn om op gezette tijden van de mentor een kort verslag te verlangen van zijn werkzaamheden.

C Aanbevelingen omtrent kosten en beloning van de mentor

1. De kantonrechter benoemt bij voorkeur een familielid of vrijwilliger aan wie op zijn verzoek een vergoeding wordt toegekend, in beginsel inclusief gemaakte kosten ter vervulling van de taak van mentor; noodzakelijk gemaakte meerkosten dienen te worden aangetoond. Voor de tarieven zie het schema hieronder.
2. Indien er – in de beschikking aan te geven - redenen zijn geen familielid of vrijwilliger te benoemen, kan een professionele mentor worden benoemd.
Als beloning wordt voor de professionele mentor een forfaitair tarief aanbevolen op het niveau van de professionele bewindvoerder, die geen lid is van de branchevereniging. Voor een forfaitaire beloning is gekozen omdat de mentor bij een cliëntenbestand van voldoende omvang zijn werkwijze zal stroomlijnen. Bijvoorbeeld kunnen efficiencyvoordelen worden behaald door het op dezelfde dag plannen van de zorgplanbesprekingen betreffende cliënten die bij dezelfde instelling wonen. Bij een groter aantal cliënten leert de ervaring dat in een bepaald jaar sommige cliënten weinig aandacht vragen en andere veel. Met een gemiddeld tarief per cliënt levert dat een aanvaardbaar inkomen op. Het forfaitaire beloningssysteem houdt in dat het niet nodig is om de bestede uren te specificeren en te verantwoorden. Omdat ook een forfaitaire component voor onkosten in het tarief is opgenomen, behoeven onkosten tot aan dat bedrag ook niet te worden verantwoord.
Indien wordt voorzien dat meer kosten zullen worden gemaakt dan het bedrag van de forfaitaire onkostenvergoeding, dient vooraf aan de kantonrechter een begroting te worden ingediend. De kantonrechter let hierbij in het bijzonder op de financiële draagkracht van de betrokkene (art. 1:460 lid 2 BW). Bepaald wordt dat de begroting niet zonder voorafgaande toestemming van de kantonrechter ten laste van betrokkene kan worden overschreden.
Na afloop van het jaar zal aan de kantonrechter – desgevraagd met bonnen - moeten worden verantwoord tot welk bedrag de kosten daadwerkelijk zijn gemaakt.
Hoewel het werk van een mentor inhoudelijk geheel verschilt van dat van een bewindvoerder, heeft de praktijk in enkele arrondissementen die al enige jaren met dit forfaitaire systeem werken, geleerd dat de beloning op dit niveau de uitoefening van het mentorschap op goed professioneel niveau mogelijk maakt.
Tenslotte verdient toelichting dat de beloning van de mentor niet is gesteld op het niveau van de professionele bewindvoerder die lid is van de branchevereniging, omdat de hogere beloning rechtstreeks verband houdt met de hogere kosten van het lidmaatschap. De branchevereniging eist van haar leden dat hun bedrijfsvoering voldoet aan kwaliteitseisen en laat haar leden elk jaar door een externe organisatie auditten. De leden dragen voor deze audit een flink bedrag af aan de Branchevereniging. De waarborg die de audit geeft voor een goed en betrouwbaar financieel beheer rechtvaardigen de hogere beloning. Een dergelijk kwaliteitssysteem bestaat niet ten aanzien van het mentoraat.
3. Een professionele mentor kan voor de kennismaking met de rechthebbende, het verzamelen en de kennismaking van de stukken, het aanschrijven van instanties en de aanmaak van een dossier etc een intakevergoeding in rekening brengen.
4. Voor de voorbereiding van een verhuizing mag een forfaitaire vergoeding in rekening worden gebracht.

5. Voor het eerst in 2011 wordt voor een bepaalde categorie professionele mentoren een hoger tarief geadviseerd conform het tarief dat bewindvoerders die lid zijn van de branchevereniging toekomt. Het betreft vrijwilligers die geselecteerd, opgeleid en gecoacht worden door één van de regionale stichtingen, aangesloten bij de stichting Mentorschap Netwerk Nederland (MNN). De regionale stichting heeft een contract gesloten met de vrijwilliger waarbij de vrijwilliger zich onderwerpt aan het kwaliteitstatuut van de stichting. Dat geeft een zekere waarborg van een kwalitatief uitgevoerd mentorschap. Omdat de kosten verbonden aan de handhaving van dit kwaliteitssysteem gemaakt worden bij de stichtingen hebben deze vrijwilligers de regionale stichting gemachtigd zijn beloning te incasseren. De vrijwilliger ontvangt een beloning gelijk aan die van een mentor uit de familiekring. Uit het verschil tussen deze beloning en het geïncasseerde bedrag bekostigt de regionale stichting haar activiteiten gericht op de kwaliteitsbewaking van het mentorschap. Een voorstel tot benoeming als mentor van een dergelijke vrijwilliger zal steeds gepaard moeten gaan met een verklaring van de regionale stichting, waarin zij verklaart dat deze vrijwilliger bij haar onder contract staat. Aanbevolen wordt dat de kantonrechter in een dergelijk geval de hoge beloning voor professionele mentoren toestaat.
6. Voor het beheer van een persoonsgebonden budget (PGB) mag een vergoeding voor 7,5 uur per jaar worden gedeclareerd.

Toelichting

Zoals hiervoor ter sprake kwam, leert de praktijkervaring dat familieleden het tegenwoordig normaal vinden dat ook zij beloning ontvangen voor hun bemoeienis als mentor.

Wanneer er geen familielid voor benoeming beschikbaar is, wordt de voorkeur gegeven aan een vrijwilliger. Als deze ontbreekt, kan aan een professionele mentor worden gedacht. In alle arrondissementen zijn inmiddels regionale stichting onder de paraplu van de Stichting Mentorschap Netwerk Nederland (MNN) gevormd, die vrijwilligers werven, opleiden en coachen voor het vervullen van de mentorfunctie.

Aanbevolen wordt de bij deze stichtingen aangesloten vrijwilligers te belonen volgens het tarief voor professionele mentoren. Deze vrijwilligers hebben de stichtingen gemachtigd hun beloning voor hen te innen. De stichtingen bekostigen hun werkzaamheden uit de wig tussen het tarief voor professionele mentoren en de aan de vrijwilligers uit te keren vergoeding voor een niet professionele mentor. Noodzakelijk gemaakte meerkosten dienen tevoren te worden begroot en ter goedkeuring aan de kantonrechter worden voorgelegd. Achteraf moet dan aan de kantonrechter worden verantwoord dat de begrote kosten daadwerkelijk zijn gemaakt.

Indien geen familielid of vrijwilliger bereid is om mentor te zijn, of de rechthebbende dat zelf niet wil dan wel indien binnen de familiekring ernstige onenigheid bestaat over de vraag welk familielid/-leden mentor(en) mag/mogen zijn, kan een professionele mentor worden benoemd. Het is immers niet in het belang van de rechthebbende te achten indien alleen al de invulling van het mentorschap een bron van onenigheid in de familie vormt.

Het maximumuurtarief wordt berekend door het jaartarief (tot en met 2010) te delen door 15. Dat is namelijk het aantal uren per jaar dat, gemiddeld genomen, een mentor nodig heeft om een mentorschap goed te voeren.

Door toegenomen complexiteit kost een goede taakvervulling echter meer tijd dan voorheen. In verband daarmee meent het LOVCK dat met ingang van 2011 moet worden aangenomen dat een mentorschap voor een gemiddeld efficiënt werkend professional (of vrijwilliger aangesloten bij een regionale stichting van MNN) gemiddeld 16 uur werk per jaar kost. Voor de berekening van het uurtarief betekent dit dat met ingang van 2011 het jaartarief door 16 moet worden gedeeld om op het uurtarief uit te komen.

Indien het uurtarief wordt berekend op basis van het jaartarief inclusief de component voor forfaitaire kosten dan kunnen naast de declaratie van extra uren geen extra onkosten in rekening worden gebracht. Voor de declaratie van extra uren dient vooraf machtiging te worden gevraagd.

Het staat de professionele mentor en de hiervoor bedoelde vrijwilliger uiteraard vrij om voor een of meer cliënten een lager bedrag in rekening te brengen. Op zichzelf gaat het systeem uit van de

solidariteitsgedachte van een 'onderlinge': de eenvoudige mentorschappen dragen mede de lasten van ingewikkelder mentorschappen.

Wanneer mentorship wordt uitgesproken over een echtpaar/economische eenheid, wordt niet 2 x het tarief gerekend maar het tarief voor 1 persoon met een opslag van 20% (conform Wsnp). Deze opslag geldt ook voor de bijzondere tarieven, zoals voor het regelen van een verhuizing. De omstandigheid dat de zaak voor twee individuen moet worden geregeld brengt nu eenmaal meer werk met zich.

Deze opslag geldt niet indien slechts voor één van de echtgenoten of samenlevenden een mentor is benoemd.

Als de bewindvoerder tevens mentor van beide personen is, geldt de opslag over de gecombineerde beloning (dus : {bewindvoerdersbeloning + 50% van mentorbeloning} x 120%).

LET OP:

De vergoeding voor familieleden en vrijwilligers bedraagt

Per 1 januari 2013: maximaal €291,50 per jaar incl. onkosten.

Per 1 januari 2012: maximaal €289,50 per jaar incl. onkosten.

Per 1 januari 2011: maximaal €286,-- per jaar incl. onkosten.

Per 1 januari 2010: maximaal €273,-- per jaar incl. onkosten.

per 1 januari 2009: maximaal €265,00 per jaar incl. onkosten.

per 1 januari 2008: maximaal €260,00 per jaar incl. onkosten.

De vergoeding voor de professionele mentor bedraagt exclusief BTW:

Per 1 januari 2013: maximaal €887,50 per jaar incl. onkosten

Per 1 januari 2012: maximaal €881,50 per jaar incl. onkosten

Per 1 januari 2011: maximaal €871,-- per jaar incl. onkosten

per 1 januari 2010: maximaal €814,-- per jaar incl. onkosten

In het kort

De genoemde bedragen zijn exclusief BTW

De tarieven voor 2013 (excl. BTW):

Mentor

Categorie	Tarief 2013	Intake	Regelen verhuizing
a. fam. mentor	291,50 (148 + 143,50)	-	-
b. prof. mentor.	887,50 (744 + 143,50)	337	278,50
c. vrijwilliger onder contract MNN	1.020 (876,50 + 143,50)	386	320

Combinatie bewindvoerschap en mentor

Categorie	Tarief 2013	Intake	Eind R&V	Regelen verhuizing	ontruiming
a. fam. bewindv. & mentor	887 (671,50 + 215,50)	-	-	-	-
b. prof. bewindv. & mentor	1.332 (1.116,50 + 215,50)	505,50	160	278,50	278,50
c. prof. bewindv. lid BPBI & mentor of vrijwilliger met contract MNN & bewindv.	1.530 (1.314,50 + 215,50)	579	192	320	320

De tarieven voor 2012 (excl. BTW):

Mentor

Categorie	Tarief 2012	Intake	Regelen verhuizing
a. fam. mentor	289,50 (147 + 142,50)	-	-
b. prof. mentor.	881,50 (739 + 142,50)	334,50	276,50
c. vrijwilliger onder contract MNN	1.013 (870,50 + 142,50)	383,50	276,50

Combinatie bewindvoerschap en mentor

Categorie	Tarief 2012	Intake	Eind R&V	Regelen verhuizing	ontruiming
a. fam. bewindv. & mentor	881 (667 + 214)	-	-	-	-
b. prof. bewindv.& mentor	1.322 (1.108,50 + 214)	502	159	276,50	276,50
c. prof. bewindv. Lid BPBI & mentor of vrijwilliger met contract MNN & bewindv.	1.519,50 (1.305,50 + 214)	575	159	276,50	276,50

D Aanbeveling overgangsrecht bij op 1 mei 2007 lopende mentorschappen

1. Het toezicht op een op 1 mei 2007 lopend mentorschap wordt ook na die datum gehouden door de kantonrechter die daags voor 1 mei 2007 toezicht hield. Dat is alleen anders als deze kantonrechter het toezicht op of na 1 mei 2007, door middel van een verwijzingsbeschikking, overdraagt aan de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon.
2. De onder 1. bedoelde kantonrechter is bevoegd inzake vanaf 1 mei 2007 ingediende verzoeken tot opheffing van een op 1 mei 2007 lopend mentorschap, en tot ontslag van de fungerende en benoeming van een nieuwe mentor. Ditzelfde geldt voor alle andere kwesties die het lopende mentorschap zelf betreffen.
3. De kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon is bevoegd in vanaf 1 mei 2007 ingediende verzoeken tot:
 - opheffing van het mentorschap;
 - ontslag van de mentor;
 - benoeming van een nieuwe mentor in een lopend mentorschap;
 - omzetting van een lopende curatele in meerderjarigenbewind en/of mentorschap;
 - omzetting van een lopend mentorschap in curatele;
 - instelling van mentorschap waar die maatregel nog niet bestaat.
4. Indien de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon bevoegd is, kan deze zo nodig het beheersdossier in de lopende beschermingsmaatregel opvragen bij de toezichthoudende kantonlocatie. Dat geldt ook voor eventuele samenhangende dossiers (bij dezelfde te beschermen persoon is dit in de regel het mentorschapsdossier, maar ook kan gedacht worden aan een samenhangend dossier van een andere rechthebbende zoals de echtgenoot wiens goederen eveneens onder bewind zijn gesteld). Wordt het toezicht voortgezet door de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon en treedt daarbij geen wijziging op in de persoon van degene die is benoemd tot mentor dan dient alsnog een verwijzingsbeschikking door de verzendende locatie worden gemaakt.
5. Verwijzing van op 1 mei 2007 lopende mentorschappen naar de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon kan in andere gevallen alleen na voorafgaand overleg tussen de betrokken locaties. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

Echt complexe dossiers (bijvoorbeeld zaken waarover frequent contact tussen kantonrechter en mentor is, en vooralsnog nodig blijft), blijven in beginsel waar ze zijn. Indien een mentor verhuist naar een kantonlocatie buiten het gebied van de toezichthoudende kantonrechter, is dit een goed moment om alle dossiers te concentreren bij de kantonrechter van de echte woonplaats van rechthebbende. In geen geval mag het dossier mee verhuizen naar een locatie waar rechthebbende niet woont. In andere gevallen: lopende mentorschappen worden in beginsel niet overgedragen wanneer de te beschermen persoon een leeftijd van 75+ heeft. Ratio: hoe korter het toezicht naar verwachting, gelet op de leeftijd, zal duren, des te minder reden is er om een andere kantonrechter nog met de zaak, en de mentor met een andere kantonrechter te belasten. In zaken waarin er zowel bewind als mentorschap is en waarin verschillende kantonlocaties toezicht houden (A en B), is concentratie van toezicht in het algemeen wenselijk. Dit moet dan gebeuren bij de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon en dat kan dan in locatie C zijn. In andere gevallen is uitgangspunt dat de dossiers blijven waar ze zijn, tenzij de bewindvoerder of mentor om verhuizing naar de echte woonplaats van de te beschermen persoon vraagt, of indien de kantonrechter zelf goede redenen voor overdracht heeft, zulks echter alleen na collegiaal overleg met de beoogd ontvangende ambtgenoot. In het laatste geval dienen belangen van de bewindvoerder of mentor meegewogen te worden (bijvoorbeeld beduidend langere reistijd naar de kantonrechter).

Toelichting

Met invoering van de Wet van 22 november 2006, Stb. 2006, 589, die op 1 mei 2007 in werking is getreden, wordt de kantonrechter van de echte woonplaats van rechthebbende de toezichthouder in alle gevallen waarin na die datum een beschermingsmaatregel (curatele, bewind of mentorschap) wordt uitgesproken. De zogeheten “afhankelijke woonplaats” vervalt.

Ter voorkoming van mogelijke onduidelijkheid over het overgangsrecht (artikel VI van die wet) inzake de vraag welke rechter bevoegd is bij voor die datum uitgesproken beschermingsmaatregelen, is bovenstaande aanbeveling vastgesteld.

Voor het gemak van degenen die met de materie te maken krijgen, is aangegeven welke kantonrechter in welke zaak bevoegd is, waarbij in het midden wordt gelaten of dat krachtens art. VI lid 3 is of door onmiddellijke werking.

Art. VI lid 3 voornoemd is geschreven met het oog op het nieuwe art. 1:12 lid 4 BW[1] en regelt de relatieve competentie van de kantonrechter voor het toezicht en beheerswerk in alle voor 1 mei 2007 uitgesproken curatelen, titel 19-bewinden en mentorschappen (hierna: lopende curatelen, meerderjarigenbewinden en mentorschappen)[2].

Art. VI lid 3 ziet niet op gevallen die voor 1 mei 2007 tot de absolute competentie van de rechtbank hoorden: opheffing van een lopende curatele; omzetting van een lopende curatele in bewind en/of mentorschap; omzetting van lopend bewind en/of mentorschap in curatele; een verzoek tot ontslag van de curator en tot benoeming van een nieuwe curator. Voor die verzoeken geldt dat de nieuwe wet onmiddellijke werking heeft. Bevoegd in die gevallen is daarom vanaf 1 mei 2007 de kantonrechter van de echte woonplaats van de rechthebbende/curandus.

[1] Kortweg: na 1 mei 2007 benoemt de kantonrechter van de echte woonplaats van rechthebbende niet alleen, maar houdt hij ook toezicht, ongeacht de woonplaats van de curator, bewindvoerder of mentor.

[2] Hierbij gaat het LOVCK gemakshalve van onherroepelijk uitgesproken beschermingsmaatregelen uit. De taak van curator, bewindvoerder en mentor vangt aan daags na verstrekking/verzending van de benoemingsbeslissing (art. 1:383 lid 4, 1: 435 lid 7 en art. 1:452 lid 7 BW), ook indien hoger beroep wordt ingesteld. Vanaf dat moment houdt de kantonrechter dus toezicht.